

Izdaja: Gorenjski tisk / Ureja:  
Uredniški odbor / Odgovorni  
urednik: Slavko Beznik  
Telef. uredništva 475 — uprave 190  
Tekoči račun pri NB Kranj št. v.  
01-KB-1-Z-135 / Izhaja v ponedeljek  
do petek / Naročnina: letna 600, pol-  
letna 300, mesečna 50 dinarjev.

### PRED VOLITVAMI V SAMOUPRAVNE ORGANE SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

## Invalidska pokojninska služba socialnega zavarovanja

Ena izmed zelo važnih panog socialnega zavarovanja je brez dvoma invalidska pokojninska služba. Okrajni zavod je za invalidne in pokojnino izdal sledeča sredstva:

1953	228.929.990 din
1954	606.873.987 din
1955	694.313.861 din

Število upokojujev pa je bilo naslednje:

	1953	1954	1955
Invalidski upokojujev	2.156	2.525	2.654
Starostni upokojujev	3.609	3.823	4.059
Družinski upokojujev	2.418	2.607	2.693
Skupaj	8.183	8.955	9.406

Iz naslednjega pregleda je razvidno, kako so na okrajni zavod prihajali zahtevki za pokojnino po letih:

1953	2.263 zahtevkov	povprečno na mesec	188 zahtevkov
1954	1.773 zahtevkov	povprečno na mesec	147 zahtevkov
1955	817 zahtevkov	povprečno na mesec	68 zahtevkov

Interesanten je tudi naslednji odnos, ki nam kaže število upokojujev brez invalidnin, napram številu zavarovancev

	Štev. upokoj. brez invalid.	Število zavarov.	na 100 zavar. odpade upokoj.
OZSZ	9.079	43.173	21,06
LRS	76.472	347.738	21,99
FLRJ	380.721	2.391.974	15,92

Vsi ti podatki nam kažejo, da je pokojninska služba važen člen soc. zavarovanja.

Pri reševanju pokojninskih zahtevkov je vedno največji problem priznavanje delovne dobe za pokojninski staž. Velik del delovne dobe se dokazuje s pričami, kar na eni strani silno obremenjuje pokojninski odsek zavoda, ker je velikokrat treba zaslišati številne priče, da bi se delovna doba dokazala, na drugi strani pa daje možnost raznim špekulantom, da s pomočjo lažnih prič pridejo neupravičeno do pokojnine. Prav invalidsko pokojninska služba je področje dela, kjer bi samoupravni organi z družbeno političnimi organizacijami in društvi lahko v marsičem pripomogli k odkrivanju tistih, ki dejansko neupravičeno zahtevajo ali pa že prejemale pokojnino.

Poseben problem so v pokojninskem zavarovanju zaposlitve raznih zidarjev, mlinarjev, tesarjev, voznikov za lastno vprežno živino, oglarjev in podobno, ki so bili v delovnem odnosu s pogodbenikom in jim pokojnina za to delovno dobo ne pripada. Nadalje so problem zaposlitve starih, čipkaric, sodarjev itd., ki so na svojem domu opravljali delo za posamezne zadrage ali zasebnike. Veliko je tudi zahtevkov, v katerih posamezniki uveljavljajo zaposlitve pri bližnjih sorodnikih. V praksi se

predpostavlja, da med ožjimi sorodniki (možem in ženo, starši in otroki in tudi brati oziroma sestrami) ni rednega delovnega razmerja, dopušča pa tudi naspreden dokaz.

Največji problem pa predstavlja brez dvoma invalidske pokojnine in invalidnine, saj znašajo od celokupnega števila pokojnin 31,5%. Pri invalidih se daje preveč poudarka na samo pokojnino, premalo pa na medicinsko, profesionalno in socialno rehabilitacijo. V sedanjih predpisih se sicer predvideva rehabilitacija invalidov, vendar se skoraj nikjer ne izvaja. Seveda so za rehabilitacijo potrebna velika materialna sredstva, kljub temu pa bi se dalo z večjim razumevanjem podjetij in njihovim boljšim odnosom do invalidov marsikaj z majhnimi materialnimi sredstvi izboljšati.

Običajno se invalidi v podjetjih zaposlujejo kot vratarji, kurirji in podobno, nihče pa pri tem ne misli, da so ti ljudje materialno in moralno prizadeti. Običajno je tako, ko je invalid ocenjen od invalidske pokojninske komisije, se mu odmeri invalidnina, kaj pa se s tem invalidom dalje dogaja, kako se on počuti, kako preživlja, to nikogar več ne zanima.

Za rehabilitacijo invalidov je bila pri okrajnem svetu za delo formirana že komisija za reha-

bilitacijo, ki ima nalogo pregledati in pripraviti vse možnosti za učinkovito rehabilitacijo invalidov. Prav bi bilo, da bi vsi delovni kolektivi predvsem pa sindikalne organizacije nudili tej komisiji vsestransko podporo.

Vsekakor razpolaga invalidsko pokojninska služba soc. zavarovanja z ogromnimi sredstvi in je vloga samoupravnih organov v tej službi odločilne važnosti.

V sodelovanju soc. zavarovanja z vsemi zavarovanci bo možno odpraviti vse pomanjkljivosti v invalidsko pokojninski službi, predvsem pa pri ugotavljanju pravic do pokojnine.

Pred volitvami v samoupravne organe socialnega zavarovanja je nujno treba z zavarovanci razpravljati o teh problemih in jih za ta vprašanja v bodoče zainteresirati.

IVO MAJDIC



DOM V PLANICI JE OZIVEL  
Od 10. do 12. februarja bo v Planici tekmovanje za cup Kurikala

### O delu občinskih svetov z Gorenjske

## Načrti za prihodnost

Od začetka obstoja novih občinskih ljudskih odborov pa vse do danes, je že bilo moč opaziti razne uspehe in hkrati tudi pomanjkljivosti, ki so jih dosegli občinski ljudski odbori. Na sejah ljudskih odborov se sedaj vrste poročila raznih svetov, ki seznanjajo odbornike z načinom dela in perspektivami v prihodnje. Tako je bilo tudi na zadnji seji ObLO Jesenice, kjer so o svojem delu, zlasti pa o načrtih v letošnjem letu, poročali vsi izvoljeni sveti.

Svet za splošne zadeve in proračun bo organiziral v bližnji prihodnosti delo protiletalske službe, proučil bo odlok o javnem redu in miru, ker je dosedanji zastareli. Določil bo okolišaje za turistična taborjenja itd.

Svet za turizem bo ustanovil podjetje za prodajo gostinskih kapacitet, ki so jih ustanovili hotelji in turistična društva, pregledal bo delo državnih gostišč na Jesenicah in poskrbel za izboljšanje njihovega delovanja z izpopolnjevalnimi tečajji za vzgojo gostinskega kadra. Oseposobiti hoče čimveč tujskih sob, kar bo pripomoglo k razvoju turizma. S turističnimi društvi bo svet skrbel za urejevanje zunanjega izgleda posameznih vasi. Vplivati hoče tudi na izboljšanje prometnih zvez zgornje savske doline z Ljubljano in doseči redno avtobusno zvezo z Ljubljano.

Svet za šolstvo se je seznanil s položajem šol in pouka ter se odločil pripraviti problematiko za perspektivno izdelavo načrtov za gradnjo šol in otroških vrtec na območju jeseniške občine. V bodoče bo skrbel tudi za pravilno idejno usmerjenost učiteljev ter za učne uspehe učencev. Svet za prosveto hoče izboljšati ljudsko prosvetno de-

lilo izplačanih v višini 89 tisoč dinarjev. Razen v jeseniškem, so oskrbovanci tudi v zunanjih domovih za onemogle, kakor v Idriji, Podbrdu, Vrhniki, Gradišcu, Mengšu, Ponikvah, Jelšin gradu in Hrastovcu. Svet študentskega sveta je začel svoje delo brez tradicij in izkušenj, ima lep delovni načrt. Ima pa težave v tem, ker terja stalen stik s terenom in s kmetijskimi proizvajalci. Obravnaval bo vse proizvodne panoge kmetijstva in gospodarstva v jeseniški občini.

Svet za gradbeno in komunalne zadeve ima osnovno nalogo urediti stanovanjsko vprašanje, ki se rešuje z gradnjo stanovanjskih blokov ter individualnih stanovanjskih hiš. Skrbeti pa bo moral tudi za ureditev vodovodov, cest, kanalizacij, hudo durnikov, javne razsvetljave, predvsem pa rešiti pereče vprašanje pokopališča za mesto Jesenice, ki je predvideno na Blejski Dobravi. Obširno poročilo o dosedanjem in bodočem delu je podal tudi svet za gospodarstvo.

P. U.

razširil na stalne inčasne komisije ter na inšpektorja za delo, kar je nujno, saj je zaposlenih na območju Jesenic okoli 9000 delavcev in 400 vajencev. Svet za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je začel svoje delo brez tradicij in izkušenj, ima lep delovni načrt. Ima pa težave v tem, ker terja stalen stik s terenom in s kmetijskimi proizvajalci. Obravnaval bo vse proizvodne panoge kmetijstva in gospodarstva v jeseniški občini.

Svet za gradbeno in komunalne zadeve ima osnovno nalogo urediti stanovanjsko vprašanje, ki se rešuje z gradnjo stanovanjskih blokov ter individualnih stanovanjskih hiš. Skrbeti pa bo moral tudi za ureditev vodovodov, cest, kanalizacij, hudo durnikov, javne razsvetljave, predvsem pa rešiti pereče vprašanje pokopališča za mesto Jesenice, ki je predvideno na Blejski Dobravi. Obširno poročilo o dosedanjem in bodočem delu je podal tudi svet za gospodarstvo.

P. U.

## Pozitivna bilanca Zdravstvenega doma

Po sprejetju statuta novega občinskega ljudskega odbora v Skofji Loki so novoustanovljeni sveti pričeli z delom in so po nekaj mesecih že pokazali, da je bila sprejeta organizacijska shema pravilna in da bodo sveti kos vedno obširnejšim nalogam, ki jih prednje postavljata naš družbeni razvoj,

zlasti s prenosom vedno večjih kompetenc na osnovne oblastvene organe.

Svet za zdravstvo vključuje v svoj delokrog Zdravstveni dom, reševalno postajo in lekarno. Zdravstveni dom dela za obe dolini s splošno ambulantno v Skofji Loki, Gorenji vasi, Železnikih in Zireh, zobno ambulantno v Skofji Loki in Zireh (v Gorenji vasi in Železnikih sta privatni ambulanti), dalje šolsko zobno ambulantno v Loci, šolski polikliniki, materinski in otroški posvetovalnici, protituberkuloznim dispanzerem in rentgenskimi pregledi za teledolne bolezni. Sprva je bilo govora, da bo v prostorih tudi porodnišnica, a so prostori razen treh zasedeni. V novi stavbi so namreč tudi prostori Zavoda za socialno zavarovanje, mestno kopališče, po sklepu se sveta za zdravstvo pa se bo z adaptacijo kletnih prostorov za stanovanja perspektivno preoblikovala tudi lekarna. Na zadnji seji je svet razpravljal o poročilu upravniče zdravstvenega doma dr. Marije Bračkove in o delu upravnih odborov zdravstvenih ustanov. Delo zdravstvenega kadra je bilo v preteklem letu zadovoljivo kljub pomanjkanju visoko in srednje kvalificiranega medicinskega osebja. Tu je posebno trpela šolska zobna ambulanta, kjer samo en dentist ne zmore

vsoga dela, saj je priprav za zdravljenje že za 6 mesecev naprej. Premalo je tudi splošnih zdravnikov, ki komaj zmorejo kurativno službo, tako da preventivno zaostaja. Za to delo je sprejel svet sklep, da je treba zainteresirati predvsem na podeželju srednji in nižji medicinski kader. Pomanjkljiv je posebno v obeh dolinah tudi instrumentarij ambulant. Kljub vsem tem pomanjkljivostim in težavam pa Zdravstveni dom dela brez izgube z ne previsokimi cenami, za kar gre nedvomno zahvala celotnemu delovnemu kolektivu, predvsem pa upravnici, pomočniku Janezu Zontarju in upravnemu odboru.

Lekarna, ki deluje kot samostojen zdravstveni zavod, je prav tako v preteklem letu delala brez izgube. Ta zaposluje farmacevta, farmacevtsko pomočnico in laborantko. Dosedanje izkušnje samostojnega finansiranja in družbenega upravljanja so pokazale, da je tak način upravljanja stimulativen tudi za lekarno.

Reševalna postaja z lastnim upravnim odborom prav tako dela za obe dolini z enim samim reševalnim avtomobilom. Zato je neprestano na poti in je svet za zdravstvo začel akcijo za nabavo novega, v nasprotnem primeru bo okoli 30.000 prebri- (Nadaljevanje na 2. strani)

### Naš razgovor

## Glasba in Zdenko Motl

V Prešernovem tednu so bile v kranjski občini na predlog Sveta za prosveto in kulturo trem najzaslužnejšim občanom podeljene nagrade, petim pa javne pohvale. Med prvimi je tudi dirigent in vsestranski delavec na glasbenem področju Zdenko Motl iz Kranja. Ob priliki podelitve Prešernovih nagrad pri predsedniku ObLO Kranj Vinku Hafnerju, sem prosil Motla za kratek razgovor, ki ga danes objavljamo.

»Glasba mi je bila v veselje in zabavo, ko sem bil še otrok, mi je začel pripovedovati. V Celju sem bil prvič v rokah glasbenega učitelja Segule, ki me je učil violino. Vendar se je moj prvi študij glasbe in instrumentov začel z letom 1930, ko sem šel za dobrih 8 let na Češkoslovaško. Prva štiri leta sem bil v Pragi kot godbenik v vojaški godbi, potem pa sem bil štiri leta pri godbi v Košicah, kjer sem z uspehom absolviral

tudi dirigentski tečaj. Leta 1939 sem se spet vrnil v Kranj k staršem, kjer sem ostal do danes. Le za krajšo dobo sem bil medtem tudi v Loki.»

Kot vemo, je bil Motl pred vojno eden najboljših godbenikov v Kranju, pravo njegovo delo na glasbenem področju pa se je začelo po vojni in vsa naslednja leta. Vsega njegovega dela pravzaprav ni moč poplačati, saj je toliko naredil, zlasti za napredek kranjske god-

be na pihala, da je Prešernova nagrada le skromno priznanje za tako uspešno delo.

Zdenko Motl je že od l. 1945 dirigent godbe na pihala (v današnjem DPD »Svoboda« Kranj) učitelj najmlajših, vodja številnih manjših kapel, ki so bile že v teh letih itd. Pod njegovo taktirko so kranjski pihalci dosegli največji uspeh v zgodovini kranjskih godbenikov. Leta 1949 so bili na II. republiškem tekmovanju v Ljubljani druga najboljša godba na pihala v Sloveniji, takoj za Trboveljčani. Ni pa to osamljen uspeh. Pomembnejših uspehov, ki jih je dosegla kranjska godba na pihala pod vodstvom Motla, je še nešteto, vendar pa je omejen najbolj blesteč. Upamo in želimo si, da bi Zdenko Motl

še vnaprej vsaj tako kot doslej vzgajal naše najmlajše in jih učil. Porok za to nam je njegova skromnost, požrtvovalnost delavnost in nepopisno veselje do glasbe.

FaBo



Zdenko Motl







# Gorenjska Prešernu

## Koncert Prešernovega pevskega zbora

Prešernov pevski zbor je priredil pod vodstvom skladatelja in dirigenta Petra Liparja samostojni koncert v počastitev 107. obletnice smrti velikega pesnika.

Nastopila sta moški in mešani zbor. Prijetno nas je presenetil predvsem mešani zbor. Ženski glasovi so povsem zlit, pa tudi dovolj prodorni, da zadovoljijo v akustično slabem prostoru. Prav zaradi tehnično večjih izraznih možnosti bi želeli, da bi se Prešernovci z večjo ljubeznijo oklenili dela v mešanem zboru. Večino programa je odpel tudi to pot moški zbor z že znano uspešnostjo. Program je bil v glavnem poljuden in ni prinesel posebnih novitet.

Približno četrtina prazne dvorane Kranjčanom ne dela časti. Pogled sodelujočih na prazne stole ni vzpodbuden. To je tudi eden od vzrokov, da na koncertu ni bilo tiste običajne prisrčnosti, kot smo je bili vajeni doslej.

Kranj je mesto, ki ima glasbeno tradicijo in je ponosno na svoje glasbene ansamble. Kljub temu pa so pogoji za nadaljnji razvoj na tem področju brez perspektiv.

V Kranju ni primerne dvorane za glasbene prireditve v večjem obsegu. Edina dvorana, ki je doslej nekako zadovoljila, je bila dvorana kina Storžič, v kateri pa je sedaj nekoč dobra akustika uničena.

Nova koncertna dvorana je edina rešitev in vsi, ki jim je glasbena kultura pri srcu, bodo morali o tem temeljito razmišljati!

J. Pribošič.

### JAVORNIK

Svoboda Javornik — Koroška Bela je priredila v sredo zvečer v šolski dvorani na Koroški



Ernestina Jelovšek rojena 18. 12. 1842, hči Franceta Prešerna in Ane Jelovšek. V zgodnjih letih je poznala očeta in si ga ohranila v spominu. Napisala je SPOMINE NA PREŠERNA in objavila nekaj krajših spisov o njem. Umrla je v bedi med prvo svetovno vojno v ljubljanski mestni ubožnici.

Beli proslavo v počastitev 107. obletnice smrti našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna in 100-letnice rojstva pesnika balad in romanc Antona Aškercera. Na proslavi so nastopali domala vsi odseki javniške Svobode in izvajali v glavnem Prešernova in Aškercova dela. Proslava je uspela, ker je bila skrbno pripravljena.

### JESENICE

Ljudska univerza Svobode Jesenice je posvetila sedmo predavanje pesniku dr. Francetu Prešernu, katerega 107. obletnico smrti smo praznovali v sredo. Prof. Jože Sifer je govoril o našem velikem pesniku, člana profesorskega zbora jeseniške gimnazije Lado Rotar, Marijan Stare in dva višješolca so recitirali Prešernov »Krst pri Savici«, nakar je moški zbor jeseniške Svobode zaključil večer s Prešernovo »Pod oknom«.

### KRANJ

Solska mladina in delegacije delovnih kolektivov iz podjetij in ustanov so v sredo, 8. februarja dopoldne, obiskale Gaj pesnikov in se ob grobu poklonile spominu velikega Prešerna.

Istega dne je bila odprta razstava faksimila rokopisa Prešernovih »Poezij« v Mestnem muzeju. Za uvod k slavnostni predstavi »Velika Beseda ob 90-letnici Kranjske Citalnice« v Prešernovem gledališču je zvečer ob spomeniku pred gledališčem zapel moški zbor in zaigrala godba na pihala.

V četrtek sta bili popoldne v Prešernovem gledališču dve izvedbi kulturne prireditve »Neiztrohnjeno srce«, popoldnanska za dijaštvo, večerna za ostalo občinstvo.

V petek je bila v Prešernovem gledališču prva repriza »Velike Besede« ob 90-letnici Kranjske Citalnice.

### PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD

Kranj, 8. februarja.

Danes dopoldne je bila v prostorih Občinskega ljudskega odbora majhna slovesnost. Ob tej priložnosti je predsednik ObLO Vinko Hafner predal Prešernove nagrade, ki jih je Občinski ljudski odbor podelil najzaslužnejšim kulturnim in prosvetnim delavcem v občini. Prvi Prešernovi nagrajenci so: Dušan Bavdek, šolski upravitelj iz Stražišča, Zdenko Motl, uslužbenec in vodja kranjske godbe iz Kranja in Anka Cigojeva, igralka v Prešernovem gledališču v Kranju. Razen njih pa so bili pohvaljeni za svoje prizadevanje še: Peter Lipar, pevodnja iz Kranja, Ludvik Erjavec, knjižničar iz Kranja, Ljubo Ravnikar, slikar iz Kranja, Milan Štok, predsednik DPD Svoboda Kranj, Cene Avguštin, kustos Kranjskega muzeja, Krista Lehrmanova, učiteljica iz Predvora in Lojzka Hrastova iz Olševka.

# Zadnja pravda Dr. Prešerna

Pravdni spisi so nasplošno tako po vsebini kot po slogu dokaj suhoparni in na videz nezanimivi. Pod togimi pravnimi izrazi in okrepnelimi stilističnimi obrati pa marsikdaj razberemo močno utripajoče življenje z vsemi njegovimi nasprotji, krivicami in tudi žalostmi. Tudi v spisu, katerega odlomek je tukaj reproduciran, razbere-

log v pravdi, ki so jo vodili za priznanje solastnine ali vsaj s posesti v skupnem gozdu Soteska.

Podobnih pravd je bilo v tem času, pa tudi še kasneje polno. V mnogih primerih so si v takih skupnih vaških gozdovih lastile vse pravice le najstarejše hišne številke v vasi, to se pravi, samo gruntarji. In ti gruntarji so

nicht in Stande ist - - - (Slov.: za predložitev zaključnega spisa potrebujemo več dokaznega materiala, naš pravni prijatelj pa je trenutno prav resno bolan, tako da ni v stanju pripraviti nobenega večjega dela...).

Sodišče je na odlog pristalo in o tem obvestilo Prešerna 7. febr. 1849. Naslednjega dne je bila dokončana ne le ta, ampak tudi Prešernova življenjska pravda.

In kaj smo mi razbrali iz spisa? Ze na smrt bolan, je Prešeren še skrbel za ljudi, ki so ga zaprosili za pravno pomoč in mu zaupali.

Se je v pesniku tlela iskrica

upanja, da se mu bo bolezen obrnila na bolje. Znabiti je bila upanje posledica kratkotrajnega zboljanja, saj je potpis zapisa mnogo manj drhteča roka, kot onega pred petimi dnevi. Goljufivi up! — vse življenje je spremljal pesnika.

Pravnega prijatelja imenuje sebe v spisu, ne pravnega zastopnika. Mogoče je bil izraz tiste čase v navadi, pa vendar, koliko je bilo odvetnikov v naši zemlji pred njim in za njim, ki bi smeli zapisati to besedo tako upravičeno in s ponosom kot on? Bil je vse življenje, kot pesnik in odvetnik, res pravi prijatelj ljudstva.

Francé Bratkovič

*With Original Sealing of the  
original manuscript  
Dr. Prešern  
P. Prešern  
P. Prešern*

mo iz obledelih črk drobce življenja, življenja velikega človeka.

Ta spis je zadnji do sedaj najdeni pravni akt, ki ga je odposlala Prešernova odvetniška pisarna. Na tem papirju je pesnik zadnjikrat v življenju zapisal svoje ime. Spis je datiran in podpisan 19. januarja 1849; istega dne je bil dostavljen in vpisan pri sodišču v Luki in Prešernu vrnjen en dan pred njegovo smrtjo. V Kidričevem »Prešernovem albumu« objavljeno, do takrat zadnji znani pesnikov podpis je bil zapisan 15. januarja ali še kak dan prej.

Dobri dve leti je bil Prešeren samostojen odvetnik v Kranju. V tem času si ni iz pravd koval cekinov, kot je nekoč prešerno objubil, skoval pa si je v tem kratkem času ugled in spoštovanje, ki ga je utemeljilo zanesljivo strokovno znanje, tenek čut za resnico in iskreno zavzemanje za pravice malih ljudi.

To sodbo o odvetniku Prešernu potrjuje tudi zadnji ohranjeni spis. Prešeren je zastopal skupino posestnikov iz vasi Stara Loka, Vešter, Binkel in Vir-

novim malim vaškim posestnikom in kajzarjem kratili pravico do lastnine in užitka v vaškem gozdu, češ da gozd ni last vse vasi, marveč samo prvotnih, starih posestnikov. Mali posestniki iz naštetih vasi pa so si s Prešernovo pomočjo hoteli svoje pravice iztožiti.

Pravda je tekla, kot se razbere iz spisa, že dalj časa. Prešeren bi moral zbrati še zadnje dokaze, s katerimi bi utemeljil upravičenost zahtev svojih strank, in jih predložiti sodišču z zaključnim spisom do 28. novembra 1848. Toda pesnika je že priklenila na postelj smrtna bolezen, zato je zaprosil za predložitev spisa šesttedenskega odloga. Odborni rok je potekel 19. januarja 1849 (šteto od vrnitve spisa 9. 12. p. 1.) in tega dne je svojemu pisarju v imenu strank narekoval svoj zadnji spis, v katerem prosi za ponovno štiritedensko odložitve razprave s tole utemeljitvijo: Da wir zum Belege unserer Schlusschrift mehrere Behelfe benöthigen, auch unser Rechtsfreund gegenwärtig sehr bedenklich krank ist, so er eine grössere Arbeit vorzunehmen



Justin: Leta 1849



Tako je izgledal Kranj v času, ko se je naselil tu France Prešeren kot odvetnik.

## POČASTITEV PREŠERNA

Tržaški Slovenci so počastili Prešernov spomin s proslavo na stadionu »I. MAJ«. Pri proslavi so sodelovali člani Slovenskega gledališča v Trstu ter slovenski pevski zbor tržaškega ozemlja.

Svet za kulturo in prosveto LRS je ob dnevu pesnikove smrti tudi letos razdelil Prešernove nagrade. Za umetniško delo so prejeli nagrade dr. Anton Sovre, ki seznanja s svojimi vzornimi prevodi grških in latinskih klasikov Slovence z antično kulturo, dr. Ferdo Kozak pa

za zbirko novel »Potoval sem v domovino« in operna pevka Vilma Bukovčeva.

## V spomin Prešernu

V torek, 7. februarja, ob petih popoldne, je bila na Prešernovem grobu v Kranju kratka spominska slovesnost. Udeležila se je predvsem šolska mladina. Pevski zbor »Franceta Prešerna« je zapel znano, po Prešernovem besedilu uglasbeno pesem »Luna sijes«, tovariš Črtomir Zorec pa se je oddolžil pesnikovemu spominu s kratkim nagovorom.

### Prešernova proslava v Domžalah

DPD »Svoboda« v Domžalah je priredila uspešno akademijo v počastitev spomina smrti doktorja Franceta Prešerna. Slavnostni govor o Prešernovem liku in o pomenu njegovih poezij je imel prof. Edibna Boje. Sledile so deklamacije in recitacije. Sodeloval je tudi društveni mešani pevski zbor »Zdravljico« in »Luna sijes«.

### OBCNI ZBOR PREŠERNOVE DRUŽBE

bo v nedeljo, 19. februarja ob pol deseti uri v Klubu ljudskih poslancev, Ljubljana, Puharjeva ulica št. 13.

#### Dnevni red:

1. Poročilo
2. Razprava
3. Sprememba pravil
4. Volitve

Kdor želi, da bi občni zbor razpravljal o kakem posebnem predlogu ali vprašanju, naj pošlje to tajništvo najkasneje do 11. februarja.

Vabimo vse člane glavnega in nadzornega odbora, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo, okrajne in občinske odbore Prešernove družbe pa da čimprej prijavijo svojega delegata na občnem zboru.

Tajništvo

## Na Kazinskem plesu v Ljubljani 1834. leta

### Iz biografskega romana o Prešernu - „Neiztrohnjeno srce“

Te dni izide v drugi, pregledani izdaji pri primorski založbi »Lipa« v Kopru biografski roman DR. ANTONA SLODNJAKA — »Neiztrohnjeno srce« V spomin dnevu Prešernove smrti povzemamo iz romana kratek odlomek.

Julija se je letos izročala zabavi z neskrbnostjo prebujene, gmotno zavarovane dekliškosti. Kako pusto ji je bilo lani, ko ni smela nikamor. Zato to zimo ni hotela zamuditi nobene veselice. Celo mati se je veselila njene norosti, kakor je pravila, vendar jo je večkrat opominjala, naj ne pleše z vsakim plesalcem in naj ostane včasih doma. Toda vedno znova jo je preprosila. Mati ji ni mogla zadnje čase ničesar odreči. Nekako bridko se je zavedala, da bo hčerinih mladih dni tako hitro konec, kakor je bilo njenih. Bila je pa tudi ponosna, da njena edinka sije pred drugimi meščankami v milem vedenju in tih, nevisljivi lepoti.

Huda pa je bila, ko je zapazila, da jo obletavajo sumljivi ljudje. Dobro je poznala Baumgartenovega pisarja, saj je bil nekoč domači učitelj v hiši njene sestre. Pa tudi letos poleti je slišala marsikaj o tem človeku. Ali ji ni profesor Dagarin pripovedoval, da je bil Prešeren že v ljubljanskih šolah hudoben

kor da nekoga išče. Vztrepetala je, ko je zapazila, da se je njegov pogled umiril, ko je zagledal njo. Rahel nasmeh mu je razsvetlil obraz in videla je, da se mu ustnice gibljejo, kakor da bi ji nekaj šepetal. Toda roke plesalca so jo vodile drugam. Kaj jo briga ta človek, o katerem ve, da ga mrze vsi pošteni ljudje?

Nekoč je začutila, da se ji bliža. Godba je utihnila, plesalec jo je hotel povesti k materi, ki se je razgovarjala v krogu trgovskih žena. Kljub temu je vedela, da jo njene oči spremljajo povsod. Tudi takrat, ko pleše z Jožefom Scheuchenstuelom. Lep fant je Jožef. Samo da ne bi bil tako pust in dostojen. Ljudje pravijo, da bo njen ženin.

Toda saj ne more razmisliti tega; nekdo jo nagovarja. Tuj glas jo mehko boža, da si ne upa pogledati človeka, ki stoji pred njo.

»Lepo se zabavamo nocoj. Včeraj smo se še igrali s punčkami, nocoj pa streljamo z očmi po naših nadobudnih mladeničih, kakor bi si hoteli osvojiti vse ljubljanske moške.«

Zadnje besede so pregnale čar. Hotela je k materi.

»Ne razumem, gospod...« je rekla, čeprav je dobro vedela, kam meri.

V zadregi stoji pred njim. Tiste kranjske pesmi iz Ilirskega lista so torej vendarle kazale nanjo. Rdečica jo oblije, noge pa so ji težke, kakor bi bile železne. Njegov smeh jo obkroža ter plete mrežo okoli nje.

»Zakaj mi hočete ubežati? Nikar se tako prestrašeno ne ozirajte po materi.« Približal se ji je za korak. »Saj nisem tako strašen, kakor me opravljajo. Prepričan sem, da bi se midva dobro razumela.« Glas mu je pri zadnjih besedah vzdrl, da se je zganilo sočutje v njenem srcu.

»Zakaj ne? Mislim, da se z mano vsakdo razume. Mama sicer pravi, da sem muhasta in neznosna.«

On jo je gledal s hrepenečimi, obožavajočimi očmi.

»Oh, oprostite, k nji moram.« Drzno ji je stopil ob stran in je šel z njo. Polglasno ji je govoril ter ji hudomušno označeval osebe, ki sta jih srečavala. Ljudje so ju radovedno gledali.



### Dragi cicibančki in pionirji!

Ta teden smo praznovali pomembni kulturni praznik: 8. februar, obletnico smrti našega pesnika dr. Franceta Prešerna. Ker obluba dela dolg, sem pripravil za to številko navadno križanko in posetnico. Res je križanka malo huda, tudi posetnica ni lahka. Nekaj vam povem na uho: ko se boste potili imejte pred očmi praznik 8. februar. Nagrade so kar lepe, izbral sem tri knjige, ki vam bodo všeč, ko jih boste prebrali. Ni pa potrebno, da pošljete rešitev vsak posamezno, pomenite se malo v razredu, pa naj jih pošlje več skupaj. Samo vsaka rešitev naj bo podpisana.

Tokrat moram pohvaliti kranjske učence, ki so mi poslali nekaj lepih spisov za praznik — vse je priobčeno. Kako ste pa praznovali mislim, da mi boste poročali pa iz drugih krajev. Posebno pričakujem lepe dopise iz Vrbe in od učencev iz Zirovnice, pa tudi od drugih pričakujem kaj zanimivega. Tovarišiči Srabočan Branislavi iz Struževega pa tole: poslani spis Dva Indijanca, je dober in bi ga rad objavil, pa si ne upam. Bojim se, da bi premočno vplival na pionirje, ki se pajdašijo tam doli okoli Save.

Dedek Kosobrin

## Ali že veste?

Vem, da je že znano vsem, da je 8. februarja umrl pesnik dr. France Prešeren in, da je dan njegove smrti proglašena za kulturni praznik, ki ga praznuje vse slovensko ljudstvo.

Morda pa še ni znano vsem, da se je France Prešeren rodil 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem, kot tretji otrok, toda prvi sin matere Mine in očeta Simna.

da so bile sestre: Jera, Katrina, Mina, Urša in Lenka, bratje pa so se imenovali: Jožef in Jurij,

da je s Francetom umrl zadnji moški potomec rodu, ki je dolga desetletja preobračal grudo pod Stolom, na Prešernovini, da priimek Prešeren pomeni objestnega, igraivega, porednega, malo drznega širokogrudnega človeka,

da je bil Francetov oče Simen »spasen« možak, pa zelo širokogruden, mož dobrega srca,

da pa je bila mati Mina, hči Svetinovič iz Zirovnice zelo resna in nadarjena žena, ki je znala brati in pisati ter tudi nemški govoriti, kar je bilo za tedanje čase zelo pomembno in uvaževano znanje,

da je France proste urice preživljal z ostalo otročadjo na trati okoli cerkve sv. Marka, ali pa na travniku, ki se je razprostiral koncem vasi, kjer je rasla prastara lipa,

da je mali sinko star komaj 8 let zapustil domačo hišo in šel k stricu Jožetu na Kopianj, malo vas blizu Grosupljega,

da ga je le-ta stric jeseni poslal v Ribnico, kjer je obiskoval slovito šolo, bil najpridnejši učenec, kar je izpričano v zlatih bukvhah,

Besi pa spet odidejo kot vihra, kdo bi vedel kam. Ubogi Jože je ves iz sebe. Le njegovo ihtenje odmeva v Črnih skalah.

Ko je do kraja domislil misel, da je vse izgubljeno, zagleda pri vhodu drobne svetle lučke. Kresnice so prišle in s svojimi lučkami svetijo v mrzlo temo. Pikapolonica je pripeljala Anko. Drugi so še zadaj. »Prepozno si prišla Anka,« jo pozdravi Jože, ko jo ugleda. »Mrtva sta oba, tam vidiš. Jaz sem kriv. Ujel sem slavčka in ga prodal Besu. Joj, kako mi je hudo. Nisem vedel, kdo je Bes. Hudobnež je, velik hudobnež. Gorje, Anka, če te zaloti tu. Slavček je mrtev, vse je izgubljeno!« »Mrtev je slavček? Prišla sem prepozno. In tako sva hiteli s pikapolonico. In to je vila Jasna?« vpraša Anka. Medtem pridejo k Jasni še ostali prijateljčki. Ko spoznajo, da so prišli prepozno, postanejo silno žalostni.

»Nikar ne obupajmo, morda pa le ni še vse izgubljeno,« tolaži Anka. Nato stopi k bratu in ga hoče osvoboditi. Toda ta odločno zahteva, naj poizkusi pri Jasni in slavčku. Tedaj pa se pikapolonica spomni Jasninih besed, češ da je nikdo ne more ubiti. Takrat je tudi napovedala, da bo zavladalo gorje tedaj, ko

da so bili v Ribnici njegovi učitelji: Vincenc Rihter in Janez Kljbor, v Ljubljani pa: Jožef Vinšek, France Hladnik, Matija Kalister, Franc Debelak, Janez Kersnik in drugi,

da ga je nepremagljiva ukaželjnost vodila od šole do šole, od knjige do knjige in končno pripeljala pot na sam cesarski Dunaj, kjer je študiral pravo, trpel tudi pomanjkanje in končno dosegel cilj ter položil izpite iz prava,

da so bili njegovi najboljši prijatelji jezikoslovec in rojak Matija Čop, ljubljanski trgovec Andrej Smole ter Poljak Emil Korytko,

da je dolgo let živel v Ljubljani in le zadnja tri leta v Kranju, kjer je bil samostojen odvetnik,

da je bila leta 1827 tiskana njegova prva pesem »Deklicam«,

da je njegovo veliko, življenjsko delo — nedosegljive pesmi — zbrano v majhni knjižici »Poezije«, ki naj bodo vsem nam bakla na poti v življenje,

da v teh pesmih izpričuje ljubezen do trpečega ljudstva, ljubezen do rodne grude in svobode in, da se iz njih zrcali čut za resnico in pravico,

da je bila Prešerna sama do brota, da so to dobroto dobro poznali revni ljudje, posebno pa otroci, ki so ga spremljali povsod, ga imenovali tudi dr. Figfig, ker jim je kupal najraje smokve,

da je umrl leta 1849 v Kranju in,

da je na nagrobnem kamnu vklesano:

Ena se tebi je želja spopolnila v zemlji domači da truplo leži

## SLAVČEK

bo tema premagala ljubezen. In še je rekla, da ljubezen premagalo zlo. Ali je res slavček mrtev? Morda pa ni. Anka brž odpre kletko in žalostno ugotovi: »Srčce ne bije več... mrtev je.« Nato sede na skalo z mrtvim slavčkom v rokah in zajoka. Solze padajo na mrtvega ptička.



Nenadoma se domislil Jože: »Anka nas bo rešila, boste videli. Da se nisem domislil že prej. Babica je nekoč pripovedovala, da je dal nekoč zloben kralj ubiti slavčka. Kakor sedaj je tudi tedaj gorje zavladalo v deželi. In babica je rekla, da bi oživel le tedaj, če bi ga kdo poškrbnil z živo vodo.«

Začeli so se pričati, kje je živa voda in sklenili, da jo morajo najti. Zato niso izgubljali časa, temveč so jo šli drug za drugim iskat. Anka, ki se ves čas ni zmenila za pogovor, je tiho lhtela v dlani. Tedaj pa je Jože nenadoma vse razumel. Rad bi pikapolonico in ostale priklical nazaj. Solze, solze so živa voda in v ljubezni je njih izvir. Komaj to doume, že Anka vstane. Ptiček se je v njeni roki ogrel, srčce je začelo utripati. V vselem razburjenju vrisne Anka: »Živi, živi!« Nato hitro razveže vrvi, s katerimi je bil Jože zvezan. Hočeta rešiti še Jasno, toda verige se ne dajo razkleniti. Zelo se prestrašita, ko zaslišita v daljavi surove glasove divjih Besov. Ne smeta izgubljati časa, vsak trenutek je dragocen.

## PESNIK

Često slišim reči: Bil je pesnik. Ali pa veste kdo je pesnik? Ali more biti pesnik vsak človek?

Pesnik poje... Tudi vi poje te. Toda pesmi, ki jih poje te, ste se naučili. Niste jih zložili sami. To znajo samo pesniki. Pesnik ne gleda samo z očmi, ne posluša samo z ušesi, temveč gleda in posluša tudi s srcem. Vidi tujo radost in trpljenje. Zna se pogovarjati s soncem, vetrom ali cveticami. Vse lepote, ki jo v naravi najde, ne obdrži zase, ampak jo daje vsem ljudem. Pove pa to tako lepo, da nam seže v srce.

Prešernu so vrele iz srca pesmi polne ljubezni. Pri njem so se učili in se še uče drugi pesniki. Majhni ste še in majhni ljudem je težko razumeti velikega pesnika. Toda zrasti boste in takrat boste spoznali veličino Prešernove pesmi. Eno samo knjigo nam je dal »Poezije« — toda ta je nesmrtna.

Slavčka morata izpustiti tam, kjer ga je Jože ujel. Vrniti mu morata svobodo. Zato zbežita, da ju ne zaloti Bes.

Ko se ti vrnejo, ne opazijo Jožetove odsotnosti. Se nikdar niso bili tako zadovoljni kot so tokrat. Saj lahko počno, kar se jim zljubi. Le eden izmed njih

si drzne ugotoviti, da je že trud od neprestanega divjanja. S tem pa razsrdi Besa tako, da ga ta veli kot upornika vreči v prepad. Toda ostali se s tem ne strinjajo ter se prično prepirati. Bes uvidi, da mora ubrati milejšo pot, da ne izgubi njihovega zaupanja. Veli jim, naj sedejo. V trenutku, ko so sedli, sta Anka in Jože prispela v slavčkov gaj in tam ptička izpustila. Razprostri li svoje perutničke, vzletel in obsedel na zeleni vejici; odprl je kljunček in zapel čudovito milo pesem. Ves gaj je zajela in prodrla do Črnih skal. Silno se prestrašijo Besi, ko zaslišijo slavčkov pesem.

»Kdo me je izdal?« zarohnil Bes.

»Gorje nam, gorje nam, konec je!« zatulijo ostali.

»Da, konec je!« izpregovori Jasna. Verige, v katere je bila uklenjena, so se razklenile in odpadle z njenih rok in nog same od sebe. Nato vstane vsa ožarjena od svetlobe: »Ne prenesiš luči, Bes?« »Ziviš, ali te nisem zadavil?« se začudi ta. A ona nadaljuje: »Mar si mislil, da sem mrtva? Ko si me ujel, so me ljudje pogrešali, ko si me uklenil v verige, so po meni hrepeneli, a ko si me davil, so za menoj jokali... ves čas pa so me ljubili. Moja hrana je ljubezen. Ali zdaj razumeš, zakaj me nisi mogel ubiti?«

»Premagala si me. In kaj misliš storiti z nami?«

»Dovolj solza je bilo preliti, ah, preveč je bilo gorja. Izginite v prepade!« jim je velela v svojem srdcu. In vsi so se pogreznili v temne globine.

Vetrček je zapihljal, sonce se je nasmejalo, ko je pomlad nasula cvetja Jasni v pozdrav. Jože in Anka sta se vrnila k babici, ki ju je že težko pričakovala.

Besov ni več. Požrli so jih globoki prepadi. Namesto Jasne pa je zdaj pri nas svoboda. Še žvrgoli v naših gajih slavček in pisani metuljčki razpenjajo svoja krila v pomladnem soncu.

Tam na gričku še vedno stoji baba hišica, kjer pripoveduje babica otrokom o najlepši zemlji na svetu.

KONEC

### Ptički prosijo

Cujte nas, otroci, čujte in na okno nam nasujte bučnic, zrnja tri pesti; lačni zdaj smo ptički vsi!

Uh, kako nas tare mraz, ne pozabite na nas! Ko prišla bo spet pomlad, vrnemo vam tisočkrat!

Martina Bidovec

## IZ DEDKOVEGA NABIRALNIKA

France Prešeren

Najdragocenejša, kar imamo v Kranju je Prešernov grob. Zato je kranjska mladina dolžna, da skrbi za pesnikov grob. Ob vseh njegovih spominskih dnevih prinašamo cvetje in vence na njegovo gomilo. Prešernov gaj je ob takih dnevih cvetoč vrt, v čigar okrilju počiva pesnikovo neiztrohnjeno srce.

Zorec Jesenka, učenka 3. razreda osn. šole v Kranju

Bili smo v Vrbi

Dne 3. decembra 1800 je bil rojen dr. France Prešeren. Zato smo obiskali Vrbo, kjer se je rodil pred 155 leti.

Odpeljali smo se ob 7. uri zjutraj z vlakom, bilo nas je 32 učencev ter tovariš učitelj. V Zirovnici smo izstopili, potem smo pa šli peš do vasi Vrbe. Tam smo si ogledali Prešernovo rojstno hišo. Videli smo v prvi sobi: kolovrat, starinsko peč, raz-

ne slike in spominsko knjigo v katero smo se vsi podpisali. V drugi sobi je stala njegova zibelka in velika postelja. V črni kuhinji stoji starinsko ognjišče, razpostavljeni so: krožniki, vilice in noži iz te dobe.

Veseli smo se vračali domov, saj se nam je izpolnila velika želja.

Iko

Slava Prešernu!

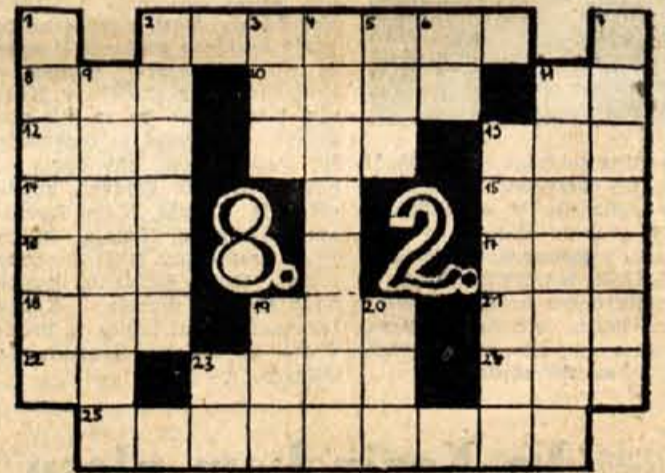
Pesnik je živel in umrl v Kranju. Pokopan je na zelo lepem kraju — v svojem gaju. To je park, ki je posebno lep spomlad in poleti, ko je ves v zelenju. V ozadju ga pozdravljajo gore. Pesnikov grob je vedno okrašen s cvetjem in zelenjem, ki mu ga poklanja slovensko ljudstvo.

Prešeren že davno ne živi več, živijo pa njegove lepe pesmi, ki so nesmrtna.

Slava Prešernu!  
Rozman Marjanica, učenka 3. r. osn. šole Kranj

## TRDI OREHI

### Nagradna križanka



Vodoravno: 2. poškodba, bolezni oči; 8. zaimek srednjega spola; 10. rojstni kraj znanega pesnika; 11. okrajšana beseda — tukaj (narobe); 12. zvok-glas; 13. čutilo; 14. okrajšana beseda obedve; 13. član družine; 16. ena izmed ocen; 17. zaimek srednjega spola; 18. druga beseda za pojdi; 19. žival; 21. ime za oslovski glas; 22. povratno osebni zaimek; 23. ptica, kralj višav; 24. ate narobe; 25. časopisni poročevalec (mn.).

Navpično: 1. opis potovanja; 2. pesniška oblika, ki jo je uporabljal France Prešeren (mn.); 31. ime prve žene; 4. ime znane pesnika; 5. okrajšana beseda obadva; 6. kazalni zaimek; 7. ime za žival, ki ima veliko nog; 9. nihče; 11. razpustiti, odpraviti; 13. navse zгодaj; 19. tekočina, ki se pretaka po žilah; 20. jih imamo pod nogami; 23. končnica pridevnikov (primer: sosodov).

### POSETNIKA

Dr. Iva L. Zajc

Poznana Prešernova pesem se skriva za njenim imenom!

VSAK NAROČNIK »GLAS GORENJSKE«, KI IMA PORAVNANO NAROČNINO VSAJ ZA EN MESEC VNAPREJ, JE NEZGODNO ZAVAROVAN!

Jurček

pravljici

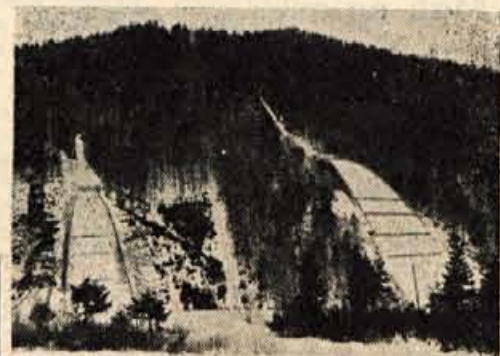


ILUSTRIRA AKADEMSKI SLIKAR MILAN BATISTA





Zibelka in ura, shranjeni v Prešernovi rojstni hiši v Vrbi. Ti dve dragocenosti sta najtesneje povezani z življenjem našega velikega pesnika. V tej zibelki je prvič zajokal, ura pa je iz njegovega stanovanja, ki ga je imel v Kranju. — Ob proslavi 107. obletnice smrti dr. Franceta Prešerna, Moški pevski zbor France Prešeren iz Kranja. — Prešernove nagrade je v sredo popoldan sprejel predsednik kranjske občine Vinko Hafner.



GORENJSKI  
OBRAZI



Janez Pogačnik iz Nemilj nad Besnico je bil že petdesetkrat starešina na »sohectih«. 51-let pa pravijo, da bi bilo prav, če bi tudi on stopil v »zakonski jarek«. — Ena izmed štirih še živečih Prešernovih pranečakinj, 58-letna Katarina Dolar iz Vrbe.

Zgoraj: 80-metrski in mamutski skakalnica še kar počivata in kot kače, letošnjo zimsko sezono ne bosta oživelj

V srednji vrsti od leve proti desni: iz oddelka ročne obdelovalnice smučí v tovarni »Elane. V preteklem letu je podjetje izdelalo 7500 parov smučí, v letošnjem planu pa jih predvidevajo 15.000 parov. Od teh jih je 6000 parov naročila še Svica. — Naša najmlajša državna smučarska skakalna reprezentanca, ki je v sredo zjutraj odpotovala na tekmovanje v Francijo za pokal Konkberg. Od leve proti desni so Tone Kozelj (Bled), Marlijan Pečar (Mojstrana), Oton Zakomelj (Ziri) in B. Jeme (Bled)

Spodaj od leve proti desni: Training skok Zakomelija na 35-metrski skakalnici. Ceprav najmlajši in najmanjši, je bil na izbirnih tekmah za sestavo državne mladinske reprezentance najboljši. — Karel Klančnik, trener naših najmlajših skakalcev s smučmi. — Če snega ni, tudi... Dom v Planici 7. februarja 1956

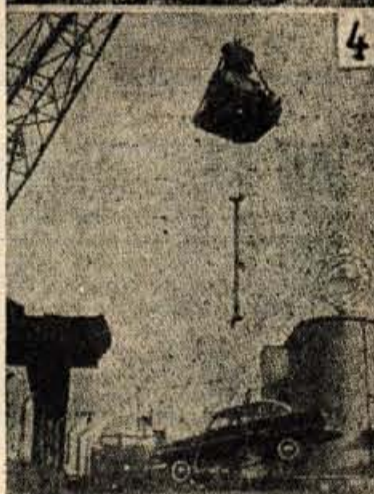
Naš  
fotoreporter  
je  
zabeležila

Desno: Generalni sekretar predsednika Republike dr. Jože Vilfan med predavanjem o pomenu obiska predsednika Republike v Etiopiji in Egiptu, ki ga je imel v torek zvečer v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju.



Zgoraj levo: Dve okusni frizuri z revije frizerjev kranjske sindikalne podružnice, ki je bila v nedeljo. — V sredi desno: Stevilni poslušalci na dr. Vilfanovem predavanju. — Spodaj desno: Vsaka, še tako majhna zamrznjena tuža je dobra jesen. pionirjem za »shokej« - treninge

Še pogled  
po svetu



1. Pred kratkim so v bližini New Yorka odprli novo prometno žilo, cesto in most čez Hudson, ki pelje iz New Yorka v Buffalo. Slika prikazuje stanje na prvi dan prometa. Vidni sta tudi strehi, pod katerima pobirajo mostnino. Cesta je dvotirna. — 2. Sport črncev ob Antilskem morju — lov na morske pse. Edino orožje lovca je nož in precejšnja mera poguma. Ko lovec zagleda morskega psa, se vrže v morje, se mu približa ter ga zgrabi za zadnji konec gobca, s čemer mu onemogoči napad. Drugi gib je potreben še zadnji sunek, ki je odločilen, sicer se razjarjeni pes obrne na napadalca. — 3. Ingrid Wendt, komaj 15-letna umetnica na zmrazjeni vodi, je že dvakrat osvojila naslov prvakinje Avstrije, letos pa tudi 1. mesto na evropskem prvenstvu v umetnem drsanju, ki je bilo januarja v Parizu. — 4. Tako ponekod preizkušajo avtomobilne zračnice. Kakor je razvidno s slike, so zračnice obtežili s tisoč dvesto kilogramov težkim osebnim avtomobilom, kar je dvignil žerjav. Pri tem se je avtomobilska zračnica raztegnila za devetkratno dolžino. — 5. Jacksonville iz Floride je svoji jazbečarki Greti, ki je imela paralizirani zadnji nogi zaradi zlomljene hrbtnice, naredili namesto zadnjih tas kotalke in njegova zvesta prijateljica ga zopet spremlja. Pravijo, da se je vživela v novi položaj z vso inteligenco jazbečarja. — 6. Izumitelj Edmund Martine pritrjuje zadnje naprave na svojo 50-tonsko podmornico »Cetacean«. Martine trdi, da bo z njo dosegel globino 8 tisoč metrov. Z močnimi reflektorji, ki so na podmornici, bo razsvetljeval neznane globočine in snemal na filmski trak. Vsekakor si izumitelj obeta prizore, ki jih še ni videlo človeško oko.